

Основни принципи уређења Статистичког годишњака Републике Српске

Статистички годишњак је најважнија и најобухватнија публикација Републичког завода за статистику, која садржи основне податке за Републику Српску систематизоване у 31 поглавље. Поред података за Републику Српску, у посебном поглављу Годишњака (поглавље 31) дат је и преглед основних података по општинама, с тим што поједине статистичке области у овом поглављу нису заступљене (брuto домаћи производ, потрошња становништва, инвестиције, структурне пословне статистике, цијене, животна средина, индустрија, енергетика, спољња трговина, дистрибутивна трговина, угоститељство, истраживање и развој и правосуђе).

Због усаглашавања са важећим прописима из области краткорочних статистика и ЕУ стандардима, Републички завод за статистику, од 2015. године, умјесто тромјесечног истраживања угоститељства спроводи истраживање „Квартални показатељи у хотелијерству и угоститељству“, са основним циљем редовне производње и објављивања релативних показатеља у тромјесечној динамици. Подаци новог истраживања повезани су са подацима за претходне године прерачуном преко стопа раста, што је омогућило очување серије индекса из области угоститељства.

Годишњи апсолутни показатељи из ове области – за пословне субјекте регистроване у подручју I КД БиХ 2010, од овог броја Годишњака објављују се у оквиру Поглавља 12 – Структурне пословне статистике, чиме је престала потреба за објављивањем података из угоститељства у оквиру посебног поглавља.

За коришћење детаљнијих података за поједине области корисницима су доступне и друге статистичке публикације (Мјесечни статистички преглед, статистички билтени по областима, статистичка саопштења) као и друга документација коју посједује Завод, а која се може ставити на располагање спољним корисницима у истраживачке сврхе.

Свако поглавље садржи методолошка објашњења за правилно коришћење података, статистичке податке приказане у табелама у виду статистичких серија према изабраним обилежјима и графиконе са приказом статистичких података према изабраним дијаграмима.

Методолошка објашњења

У методолошким објашњењима за сваку статистичку област дата су основна објашњења о изворима и методама прикупљања података, обухватност и упоредивост података, те дефиниције основних обилежја.

У циљу постизања компатибилности и упоредивости података при увођењу и развоју нових методологија и статистичких стандарда (дефиниција, класификација, номенклатура) Завод сарађује са Агенцијом за статистику БиХ, Федералним заводом за статистику БиХ, Статистичком канцеларијом ЕУ (EUROSTAT), а интензивна је сарадња и са статистичким заводима других земаља, посебно Италије и Шведске.

Main principles of compiling the Statistical Yearbook of Republika Srpska

The Statistical Yearbook is the most important and the most comprehensive publication of Republika Srpska Institute of Statistics, which provides main data referring to Republika Srpska, systematized into 31 chapters. In addition to the data concerning Republika Srpska, a special chapter of the Yearbook (Chapter 31) gives an overview of main data by municipality, taking into consideration that certain statistical fields are not present in this Chapter (these are Gross Domestic Product, Personal Consumption, Gross Fixed Capital Formation, Structural Business Statistics, Prices, Environment, Industry, Energy, External Trade, Distributive Trade, Hotels and restaurants, Research and Development and Administration of Justice).

Since 2015, in order to comply with the current regulations in the field of short-term statistics and with the EU standards, the Republika Srpska has been carrying out the survey "Quarterly indicators in hotels and restaurants" instead of the quarterly survey on hotels and restaurants. The aim is to regularly produce and publish relative indicators, on a quarterly basis. Data obtained through the new survey are linked to data referring to previous years through the recalculation done using growth rates, which maintained series of indices in the field of hotels and restaurants.

Annual absolute indicators in this field, for business entities registered in the section I of the KD BiH 2010, are published in Chapter 12 – Structural Business Statistics beginning with this issue of the Yearbook; thus, it is no longer necessary to publish data on hotels and restaurants in a separate chapter.

For use of more detailed data concerning specific fields, users have at their disposal other statistical publications (Monthly Statistical Review, statistical bulletins by field, statistical releases), as well as other documentation owned by the Institute, which can be made available to external users for research purposes.

Each chapter includes methodological explanations for the proper use of data, statistical data shown in tables, as statistical series, according to selected features, and graphs with representation of statistical data according to selected charts.

Methodological explanations

Methodological explanations for each statistical field provide basic explanations on sources and methods of data collection, coverage and comparability of data, and definitions of main features.

In order to achieve compatibility and comparability of data when introducing and developing new methodologies and statistical standards (definitions, classifications, nomenclatures), the Institute cooperates with the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina, Federal Office of Statistics of Bosnia and Herzegovina, Statistical Office of the European Commission (EUROSTAT), and there is also intensive cooperation with statistical offices of other countries, especially Italy and Sweden.

Извори и методе прикупљања података

Подаци приказани у Годишњаку представљају резултате редовних статистичких активности из Статистичког програма Републике Српске, реализованих путем годишњих планова рада, а прикупљају се, обрађују и публикују на основу Закона о статистици БиХ и Закона о статистици Републике Српске. Поред података које обезбјеђује Завод, у овој публикацији заступљени су и подаци других законом овлашћених институција за производњу статистичких података. Подаци ових институција преузети су у изворном облику са ознаком извора података.

Обухватност и упоредивост података

Територија Републике Српске на коју се односе подаци у овом Годишњаку утврђена је Дејтонским мировним споразумом 14. децембра 1995. године.

Одлуком Високог представника за БиХ, која је ступила на снагу 8. марта 2000. године, успостављен је Брчко дистрикт БиХ. Ова промјена је констатована у Годишњаку (путем фуснота) тамо гдје је исказан податак за наведену територијалну јединицу. Статистички подаци за простор општине Брчко у Републици Српској од 2000. године нису укључени у податке за Републику Српску.

У методолошким објашњењима код сваког поглавља дата су објашњења да ли је праћење појединих појава потпуно или дјелимично, као и објашњења да ли су серије података упоредиве.

Подаци прикупљени на узорку најчешће су приказани у виду просјека по јединици, као индекс, у виду структуре, а рјеђе као оцјена тотала.

Класификација дјелатности је основни статистички стандард који се примјењује за исказивање података о пословним субјектима, сходно Закону о класификацији дјелатностима и подзаконским актима, којима је утврђена ова област.

Подаци који се дају по одређеним нивоима класификације дјелатности, исказани су према КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev.2. Прерачун података на КД БиХ 2010 је извршен за период 2005–2010. година. Од 2011. године прикупљање и обрада података се директно заснивала на КД БиХ 2010.

Вриједности подаци за 1996, 1997, 1998. годину, који су били исказани у динарима, ради упоредивост прерачунати су у конвертибилну марку према важећим курсевима поменутих валута за наведени период.

Начин приказивања података

Приказивање података у оквиру Годишњака урађено је у складу са расположивости података појединих статистичких области. Унутар поглавља, у редослиједу, дата је предност општем приказу појаве. У правилу подаци су исказани за период 1996–2014. година, а у статистичким областима гдје то није било могуће, за период од почетка статистичког праћења односне појаве до 2014. године. Поред општег приказа дати су и основни подаци за период од 10 година, од 2005. до 2014. године, односно, од почетка праћења појаве до 2014. године, те најновији (деталтни) подаци само за 2014. годину.

Основни подаци у поглављу за општине дати су у правилу за период од пет година, од 2010. до 2014. године.

Због заокруживања, сумарни искази се не слажу увијек са збиром заокружених појединачних података.

Sources and methods of data collection

Data given in the Yearbook are the result of regular statistical surveys from the Statistical programme of Republika Srpska, realised through annual work plans. The data are collected, processed and published in accordance with the Law on Statistics of Bosnia and Herzegovina and Law on Statistics of Republika Srpska. In addition to the data provided by the Institute, this release also includes data obtained from other institutions authorized by law to produce statistical data. Data obtained from these institutions were taken over in original form, with labeled data sources.

Coverage and comparability of data

The territory of Republika Srpska which the data in the Yearbook refer to was established by the Dayton Agreement, on 14th December 1995.

By the decision of the High Representative in Bosnia and Herzegovina, which entered into force on March 8th 2000, Brčko District was established. This change was taken into account in the Yearbook (through footnotes) while showing data for this territorial unit. Since 2000, statistical data for the territory of municipality Brčko in Republika Srpska have not been included in the data referring to Republika Srpska.

Under methodological explanations, in each chapter, explanations are given whether the monitoring of certain occurrences was complete or partial, as well as explanations about comparability of data.

Data collected on a sample are in most cases shown as average value by unit, as index or structure, and rarely as an estimate of the total.

Classification of activities is the main statistical standard applied when showing data on business subjects, in accordance with the Law on Classification of activities and delegated legislation regulating this field.

Data presented by specific level of the activity classification are given in accordance with the KD BiH 2010 which is in its content and structure fully harmonised with the Statistical Classification of Economic Activities NACE Rev.2. Recalculation of data to the KD BiH 2010 was performed for the period between 2005 and 2010. Since 2011, data collection and processing were directly based on the KD BiH 2010.

Data on values for 1996, 1997, and 1998, which were shown in dinars, were converted into convertible mark in order to achieve comparability, according to exchange rates which were valid for the mentioned currencies in the relevant periods.

Methods used to present data

The presentation of data in the Yearbook was done in accordance with the availability of data of certain statistical fields. Within the chapters, in the order, advantage was given to the general representation of occurrences. Generally, data are presented for the period between 1996 and 2014. In those statistical fields where this was not possible data are presented for the period beginning with the moment when statistical monitoring of the relevant occurrence started, until 2014. In addition to the general presentation, basic data are also given for the period of 10 years, from 2005 until 2014, as well as the most recent (detailed) data for 2014 only.

Basic data in the chapter concerning municipalities are, by rule, given for the period of five years, from 2010 until 2014.

Because of rounding, summary accounts do not always match the sums of rounded individual data.